

15.10.2009

Valtiovarainvaliokunta
Liikennejaosto
Eduskunta

Lausunto hallituksen esityksestä valtion talousarvioksi vuodelle 2010, Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan pääluokka

Asunto-, toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI ry kokoaa yhteen kiinteistöjen ja infrastruktuurin omistaja-, rakennuttaja-, käyttäjä-, sijoittaja- ja palveluntuottajaorganisaatiot. RAKLI toimii kiinteistö- ja rakentamisalan vaikuttajana, kehittäjänä, ammattilaisten verkottajana sekä tiedon tuottajana.

Infran uusinvestoinneista ja ylläpidon panostuksista

Julkisten infran omistajien uusinvestoinnit ja panostukset jo rakennetun infran ylläpitoon ovat 2000-luvulla jääneet jälkeen bruttokansantuotteen kasvusta. Menneinä vuosikymmeninä Suomen infrajärjestelmät on saatu mittavin julkisin ja yksityisin investoinnein kansainvälisesti varsin kilpailukykyiselle tasolle. Nyt tämä kilpailuetu uhkaa kaventua infrajärjestelmien rapistuessa. Erityisesti toimiva logistiikkajärjestelmä ja liikenneverkko ovat syrjäisessä ja haja-asutetussa Suomessa kilpailukykyyn ratkaisevasti vaikuttava tekijä.

Talousarvioesityksessä esitetään liikenneväylien kehittämisinvestointeihin vuodelle 2010 noin 500 miljoonaa euroa, jossa on selvää nousua menneiden vuosien tasoon. Tätä pidämme tie- ja raideliikenteen investointien osalta kansakunnan tarpeita likimain vastaavana tasona edellyttäen, että taso voidaan pitää nyt saavutetulla tasolla lähimmän kahden vuosikymmenen ajan.

On syytä muistaa, että huomattava osa rakennetusta liikenne-, tietoliikenne-, energia-, vesi- ja jätehuoltoinfrastruktuurista on kuntien ja yksityisten toimijoiden omistuksessa. Erityisesti kuntien taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa välttämättömiä investointeja ja panostaa infran ylläpitoon aiheuttavat kasvavaa huolta.

Kuntien tiukkeneva taloustilanne aiheuttaa infran rapistumista ja heikentää työllisyyttä infra-alalla, joka erityisesti kunnossapidon osalta on tarvittaviin panostuksiin nähden merkittävä työllistäjä.

Rakennetun omaisuuden tilasta

Suomen infrastruktuurin ja muun rakennetun ympäristön tilaa arvioitiin alan johtavien toimijoiden ja 70 asiantuntijan voimin ns. ROTI-paneeleissa. Rohkenemme suositella tutustumista arvioon joka löytyy www.roti.fi.

ROTI Liikenneverkostot –paneeli suosittelee liikenteen tehokkuuden, turvallisuuden ja päästöjen pienentämisen näkökulmasta on tehtäväksi koko maata

15.10.2009

koskeva priorisointi lähtien raideliikenteeseen nojautuvasta runkoverkkoajattelusta, jossa keskuksia yhdistäviä pääväyliä kehitetään systemaattisesti. Pääväylien on mahdollistettava matkustaja- ja tavaraliikenteen ketjujen katkeamattomuus kaikilla keskeisillä yhteysväleillä. Myös matkaterminaaleihin, syöttöliikenteeseen ja liityntäpysäköintiin on panostettava.

Infrarakenteiden kuluminen oli vuonna 2006 VTT:n arvion mukaan 2,8 miljardia euroa, kun sijoitukset korjaamiseen ja kunnossapitoon olivat vain puolet siitä. Näin ollen infran korjausvelka kasvaa huolestuttavaa vauhtia.

ROTI-paneeli ehdottaa, että liikenneverkon priorisointia vasten on päivitettävä arvio ylläpidettävän väyläverkoston korjausvelasta ja uudistamistarpeista. Korjausvelan lyhentämiseksi on laadittava aikataulutettu ohjelma ja jäljellä oleva velkaosuus olisi esitettävä omistajien tilinpäätöksissä taseen liitetietona.

Infran ylläpidolla ja investoinneilla merkittävä työllistävä vaikutus

Rakennus- ja kiinteistöala työllistää nykyisellään yli puoli miljoonaa henkilötyövuotta, josta infra-alan osuus on noin 45.000 henkilötyövuotta. Kun mitataan työllistävää vaikutusta sijoitettua miljoonaa euroa kohti, nousee infra-ala hyvin merkittäväksi.

Infran kunnossapitoon sijoitettu miljoona euroa työllistää noin 17 htv ja infrainvestoinneissa noin 15 htv. Nämä ovat saamaa suuruusluokkaa kuin kaupassa ja liike-elämän palveluissa. Valmistavassa teollisuudessa sijoitettu miljoona euroa synnyttää likimain puolta pienemmän työllisyysvaikutuksen.

Infran kunnossapitoon ja korjaamiseen liittyviä työllistäviä toimia sekä valtion että kuntien puolella on käynnistettävissä nopeasti, mikäli tarvittava rahoitus on järjestettävissä. Myös suhdannetilanne on uusien kunnossapito- ja investointikohteiden käynnistämisen kannalta tilaajille edullinen.

Erityisesti uusinvestointien osalta merkittäviä rahoitusmahdollisuuksia on myös yksityisrahoitukseen perustuvissa toteutusmalleissa. Näiden ns. elinkaarimallien edellytysten parantamiseksi RAKLI, Rakennusteollisuus RT ja muut alan toimijat ovat tehneet mittavaa kehitystyötä, jonka tulokset ovat välittömästi hyödynnettävissä. Lisätietoa www.elinkaarimallit.fi

Asunto-, toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI ry

Helena Kinnunen
toimitusjohtaja

Pekka Vaara
toimialapäällikkö - infra